

Tallinna

Polütehnika

TALLINNA POLYTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÖPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HÄALEKANDJA

Nr. 23 (39) Teisipäeval, 14. novembril 1950. a. II aastakäik

Rahvusvaheline üliõpilaspäev

17. novembril tähistab maailma progressiivne üliõpilaskond rahvusvahelist üliõpilaspäeva. Sellel päeval demonstreerivad oma võitlusjõude laialdased üliõpilashulgad kogu maailmas, kes on koonunud Rahvusvahelise Üliõpilaste Liitu (RÜL), eesotsas võimsa Nõukogude üliõpilaskonnaga. 17. novembril tähistab maailma progressiivne üliõpilaskond rahvaste vabaduse, õiguse eest hariidusele kõigi maade töötavaist kihtidest pärit noortele, kindla ning püsiva rahu võitluslõpu all.

Sel päeval on maailma kõigi üliõpilaste pilgud pööratud meie kodumaale — Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidule, kes seisab kogu maailma rahu, demokraatia ja sotsialismi jõudude eesotsas. Iga nõukogude rahva töövõit, iga meie edusamm pole mitte ainult meie võiduks, vaid kogu maailma rahvaste võiduks, mis lähendab nende vabanemist kapitalismi orjusest. Iga nõukogude üliõpilast valdab sel päeval õigustatud uhkustunne oma suure kodumaa üle. Sel päeval demonstreerivad nõukogude üliõpilased koos kogu maailma progressiivsete üliõpilastega oma tahet ja jõudu kindlustada rahu ja sõprust rahvaste vahel ning võidelda demokraatia ja sotsialismi võidu eest kogu maailmas.

Rahvusvaheline Üliõpilaste Liit (RÜL), sündinud võitluses fašismi vastu, vormistati neli aastat tagasi Esimese ülemaailmse üliõpilaste kongressi poolt Prahis. 38 rahvuslikku üliõpilaskongressi võitis osa esimese kongressi avamisest ja tööst, esindades 1,5 milj. liiget. Nii sugune oli organisatsiooni koosseis 1946. aastal. Nüüd, 1950. aastal, kogunes Teisele kongressile esindajaid 72 rahvuslikust üliõpilaskongressist, kes esindasid üle 3,6 milj. üliõpilast. Teine kongress võttis vastu üleskutsed: otsustavalt hukka mõista ameerika agressioon Koreas, otsustavalt hukka mõista välismaalaste interventide röövellikud pommitamised ja teised rahuliku Korea rahva hävitamise viisid, nõuda viivitamatult sõja lõpetamist Koreas ja välismaalaste sõjavägede väljavõimist Koreast, kõikide jõududega toetada Korea üliõpilasi, kes koos oma rahvaga ja tema noorsooga peavad kangelaslikku võitlust ameerika agressorite vastu, oma maa vabaduse ja sõltumatuse eest.

Koos ülemaailmse Demokraatliku Noorsoofoöderatsiooniga ja tema juhtimisel võitleb RÜL rahu eest kogu maailmas, paljastab uue sõja õhutajaid. Kõikides oma patriootlikes üritustes kapitalistlike riikide intelligentsi noor põlvkond võtab eeskujuna Lenini-Stalini komnoortest ja nõukogude noorsoost. Kuidas ka ei püüa kodanlikud ideoloogid külvata lahkelsid NSV Liidu ja teiste riikide noorsoo vahel, nendel see ei õnnestu. Maailma progressiivne üliõpilaskond teab, et Nõukogude Liit on tsivilisatsiooni päästja, eesrindliku kultuuri ja humaansuse maaks, vankumata rahu kantsiks.

17. novembril kõikide maade ausad üliõpilased tõendavad uuesti maailmale, et nad ei taha sõda, et nad ütlevad sõjale „ei“, et nad on liitunud ühtseks võitluseks rahu eest.

MEIE AJASTU SUUR KEEL

Suur ja tähtis on vene rahva ajalooline osa. Vene rahvas on andnud inimkonnale rea surematu kuulsusega teadlasi, kirjanikke, heliloojaid, maalikunstnikke, väejuhatajaid. Vene rahvas on pärit nõukogude riigi ja bolševike partei looja — V. I. Lenin. Vene rahvas on esimene, kes saavutas sotsialismi võidu ühel maal. Sellega on seletatav Nõukogude Liidu ja kogu maailma töötavate rahvaste suur huvi ja armastus vene inimeste, vene keele ja kultuuri vastu. Vene keele rahvusvaheline tähtsus kasvab pidevalt. Ta on kujunenud maailmakeeleks. Ja seda mitte üksnes selle tõttu, et ta on tunnustatud üheks ametlikuks keeleks rahvusvahelistel kongressidel ja konverentsidel, vaid eelkõige sellepärast, et ta on võitnud rahvaste üldise tunnustuse. Vene keelt õpivad uue demokraatia maade rahvad, samuti kapitalistlike riikide töötavad hulgad, kes tahavad üha rohkem ja rohkem teada nõukogude riigist, sotsialismi ülesehitustõest, meie riigi võimsuse allikatest, kes tahavad lugeda Lenini ja Stalini teoseid nende algkeeles, vaatamata sellele, et neid seejuures julmalt tagakiusatakse.

Seda suurima innu ja armastusega tuleb õppida vene keelt TPI üliõpilastel, kui nad tahavad olla oma kodumaa patrioovid, kui nad tahavad kasvada tõelisteks täisväärtuslikeks nõukogude spetsialistideks. Kuuldes Nõukogude Liidu rahvaste

sõbralikkude perre, ei saa meie õppiv noorsugu sellest kõrvale jääda. Meie ajastul, sotsialismi ajastul on raske kujutella sellist kõrgema haridusega inimest, kes ei valdaks vene keelt. Nõukogude harilane ei saa sulguda ainult oma eriala kitsastesse raamidesse. Selleks, et kasutada nõukogude riigi hiigelsuuri looduslikke ja kultuurilisi rikkusi rahva hüvanguks, et õppida Nõukogude Liidu eesrindlastelt, et lugeda nõukogude teaduslikku, poliitilist ja ilukirjandust, on vajalik omandada vene keelt.

Kuna aga kõrgemas kooli astutakse sageli ikka veel puuduliku ettevalmistusega vene keeles (eriti tehnikumide lõpetajad medaliga!), ja kuna instituudi tööplaanis see õppeaine on ette nähtud ainult kaks korda nädalas, siis on iseenesest mõistetav, milline tähtis osa keeleõppimisel kuulub üliõpilaste iseseisvale tööle. Arvestuste sooritamiseks on vajalik, et kõik õppeülesanded, kirjanidid, kodused ja kontrolltööd oleksid täidetud, sest arvestus ongi vaid aruandmine üliõpilase kogu semestri jooksul tehtud praktilisest tööst.

Üksikutele juhtumitel üliõpilased kaebavad, kui palju raske tööd nad olevatki juba teinud vene keele õppimiseks, kuid tulemused on siiski peaaegu null. Sellised väited muudugi ei vasta tõele. Vene keele omandamine ei ole mingi ületamatu raskus. Selleks on vaja vaid head tahtmist, kannatust

Suunanäitajana üliõpilaste teaduslike uurimistööde edasise arengul on suur tähtsus vastloppenud neljandal üliõpilaste teaduslikul konverentsil.

Võrreldes mõeldud teaduslike konverentsidega, peab ära märkima huvi kasvu üliõpilaste hulgas konverentsi vastu. Konverentsist võttis osa ligi 600 üliõpilast. Rõõmustavalt suurearvuliselt võtsid konverentsist osa ka I ja II kursuse üliõpilased. Osavõtjate arv oleks kahtlemata veelgi suurem olnud, kui konverentsi istungite läbiviimise ajaks oleksid mujale paigutatud samal ajal toimunud loengud. Konverentsi plenaaristungil sõnavõtjad kurtsid vähesel osavõtjate arvu üle, sest neli viiendikku üliõpilastest viibis sel ajal loenguil.

Terves reas sektiioonides mõjus töötulemustele negatiivselt sektiiooni istungi jaoks planeeritud liiga lühikene aeg. Selle tõttu

Preemiaid üliõpilaste parimate tööde eest

TPI direktori käskkirjaga Oktoobrirevolutsiooni 33. aastapäeva puhul premeeriti parimate teaduslike tööde eest 20 üliõpilast.

I preemia (200 rbl.) vääriliseks tunnustati üliõpilaste Veinla ja Uusi ning Reimani ja Eesorgi teaduslikud tööd.

II preemiaga (150 rbl.) autasustati üliõpilaste Pavelsoni, Poldi, Saksa, Vihvelini, Veigla ja Pärnapuu ning Hõbemägi ja Kaalu tööd.

III preemiaga (100 rbl.) autasustati üliõpilased Korv ja Verner ning tööstusõknoomia ringi üliõpilase Rangi brigad.

Enamik premeeritud tööd oli teostatud seoses käitistega. Jääb soovida, et ÜTÜ Nõukogu ja teaduslikud ringid arendaksid oma töös seda suunda veelgi tugevamalt, mille tulemusena tuleval aastal esitatakse premeerimiseks selliseid töid veelgi rohkem.

Koondugem poliit-ökonoomia ringi!

Et edukalt lahendada mitmesuguseid tootmise ja tarbimise probleeme, osata õigesti hinnata nõukogude korra paremusi, osata iseloomustada ja ära tunda töölisklassi verivaenlasi — kapitalismi restaureerijaid, nagu kodanlikke natsionaliste, kosmopolite jt., on tõeliste nõukogude teadlastele, eriti aga majandusteadlastele tähtis tunda ühiskonna arengu seadusi, millega tegeleb poliitiline ökonomia. Tundes hästi poliitilise ökonomia ainet, on kergem omandada ka marksismi-leninismi aluseid ja teisi õppeaineid, nagu majanduslik arvustus jt. Seepärast kutsume kõik üliõpilasi osa võtma ÜTÜ poliitilise ökonomia ringi tööst.

Ringi perspektiivplaan näeb ette mitmesuguste huvitavate teemade komplekse, mida kantakse ette töökoosolekul ja üliõpilaste teaduslike konverentsidel, kusjuures paremad tööd avaldatakse ka nõukogude ajakirjanduses. Ringi töökoosolekuid toimuvad peale referaatide veel ka arutelud marksismi klassikute teoste kohta jne.

Üliõpilased, astuge poliitilise ökonomia ringi liikmeks!

A. KALLASMAA

ja püsivust. Meenutagem vaid Marxi ja Engelsit, kes küllaltki kõrges eas õppisid selgeks vene keele, et lugeda Tšernõševski ja Dobroljubovi teoseid.

Rohkem lugeda venekeelset ilukirjandust — see on iga haritud inimese tungiv tarvidus ja üks efektiivsemaid võimalusi iseseisvalt oma teadmiste täiendamiseks vene keele alal. Ei ole selles ka mingit lihtsustavat imevormeligi teadmiste kogumiseks, — neid tuleb koguda hoolsa tööga.

Tahan loota, et õppeedukus vene keeles käesoleval aastal TPI-s veelgi paraneb, milleks soovin kõigile õppijaile jõudu ja head edu.

J. SOLBA

tuli ka sektiioonides (majandusteaduste, ehitus-arkitektuuri sektiioonid) piirata sõnavõtjate arvu ja aega.

Konverentsi plenaaristungil esines sõnavõtuga instituudi direktor sm. R. Mahl. Sm. Mahl märkis, et meie üliõpilaste teaduslikud konverentsid omavad suurt tähtsust ja tuleb korraldada üliõpilaste esinemisi mitte ainult konverentsidel, vaid kogu semestri vältel.

ÜTÜ Nõukogu esimees üliõp. O. Terno esines plenaaristungil ettekandega „TPI üliõpilaste 1950. a. suvise tööstuspraktika saavutusi ja puudusi“. Terve rea edusammude kõrval, võrreldes eelmistel aastatel toimunud tööstuspraktikaga, esines veel küllaltki puudusi tööstuspraktika läbiviimisel nii meie, kui ka tööstuspraktika objektiks olnud käitiste poolt. Sotsialistliku koostöö lepinguid üliõpilaste ja tehasetöölise vahel sõlmisid ainult 2 üliõpilast: V kursuse keemikut sm-d Veanes ja Tuuksam Järvakandi Tehastega. Miks aga ei sõlmitud neid lepinguid rohkem? Siin oleks sm. Ternal tulnud ära näidata selle põhjused.

Sm. Terno mainis oma ettekandes ainult seda, et osal üliõpilastest puudusid individuaalsed ülesanded. Sellest, et individuaalsed ülesanded üliõpilastele ainult määratakse, on vähe. Tuleb taotleda seda, et need täidetakse. Selles seisavad teistest juba nüüd peajagu kõrgemal keemikud.

Hästi esines keemiasektiiooni istungil IV kursuse üliõp. H. Pavelson ettekandega „Märkmeid tselluloosi keeduprotsessi kohta V. Kingissepa nim. Tselluloosi-Paberi Kombinaadis“. Ta esitas põhjaliku kriitilise ülevaate koos konkreetsete parandamisvõimalustega, mis otsustati kombinaadis soovitada ellu viia.

Analoogilised suure praktilise tähtsusega ettekanded olid ka masinaehitustehnoloogia- ja soojusenergeetika sektiioonides. Masinaehitusharu diplomand V. Veinla, viibides tööstuspraktikal

tehases „Volta“, kattis seal üle 100 puuri kõvemetalli kihiga. Üliõpilase katsete vastu tunti tehases suurt huvi ja isegi vänaid töölised töid puure tema kätte katmiseks kõvemetalli kihiga. V. Veinla katsete vastu tundsid huvi ka teised masinaehitustehnoloogia sektiiooni istungil viibinud käitiste esindajad.

Kuidagi ei saa aga leppida asjaoluga, et elektrotehnika sektiiooni istungil oli kavas ainult kolm ettekannet, ja neist teaduslikku laadi ainult kaks. Tuleb siiski loota, et elektrikud ei ole teistest nõrgemad ja järgmisel konverentsil teevad tasa selle puudujäägi.

Senisest rohkem rõhku tuleb panna kollektiivsele töötamisele. Seni on seda kasutanud ainult tööstusökonomika ringi (juh. dots. A. Rannes) poolt.

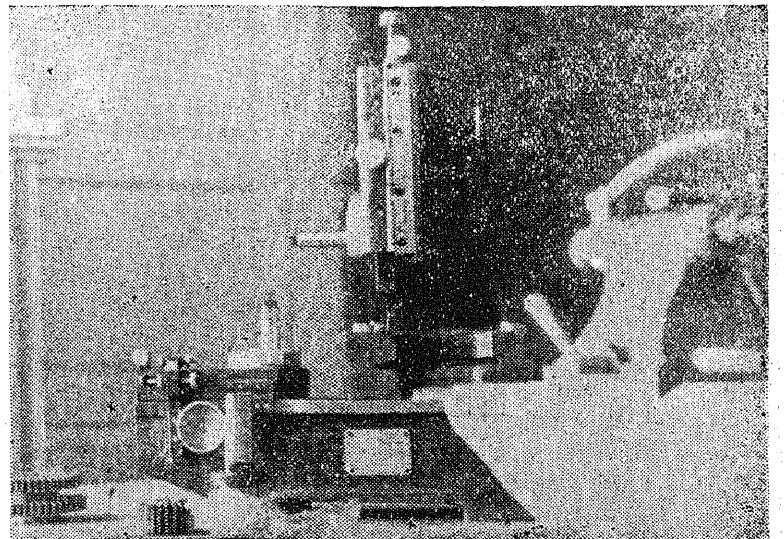
Tuleb taotleda seda, et side tööstustega ei katkeks ka õppetöö ajal. Algatus on siin juba teinud masinaehitajad, kellel on kavatsus lähemas tulevikus organiseerida vastastikuseid esinemisi tehastes ja ringi töökoosolekuid. Tööstus-sektsektiioonil (üliõp. J. Kaal) seisab siin ees avar tööpõld. Samuti tuleb lektorite grupil (üliõpil. A. Siim) ringide juhatuste kaasabil korraldada nende üliõpilaste esinemisi Tallinna käitistes, kes tööstuspraktikal viibisid vennasvabariikides.

Konverentsi võib lugeda õnnestunuks sisuliselt küljest. Organisatsioonilisel alal aga jäi nii mõndagi soovida. Puudulikult oli organiseeritud kavade jaotamine kohapeal. Kui neist tunti puudust sektiioonilisel istungel, siis nüüd lamab neid terve virn kasutult ÜTÜ kapis.

Konverents näitas, et ÜTÜ töö on sisuliselt õigeis roopais, vaja on ainult teda edasi arendada. Konverentsi orgkomisjonil eesotsas üliõp. A. Pärlistiga, tuleb arvestada kõiki esinenud vigu, et neid mitte korrata kevadel, aprillis toimuv viendal üliõpilaste teaduslikul konverentsil.

A. SIIM (O-51)

RAHU TÄHISTEL

Praegu meie kõikide poolt läbielatavast nõukogude ühiskonna enneolematust elutempot räägivad kolossaalsed hüdroelektrijaamad, mis tulevad püstitamiseks Volgale, niisutussüsteemi ehitamine Taga-Kaspia kõrvetesse, jne. Sama selgelt räägivad sellest aga ka teised, üldtähtsusest vahest küll vähemamõeldulised nähtused otse meie lähedast ümbrusest.

Meie instituut on käesoleval semestril rikastunud kahe uue teaduskonna võrra, üliõpilaskirjanduse arv on seeõõtu suurenenud 8 võrra jne. Aga ka instituudi materiaalne baas on tublisti paisunud. Nii on masinaehituse kateeder saanud juurde rea väga olulisi ja huvitavaid mudeleid; metallide tehnoloogia kateeder on täienenud eriti väärtuslike mõõteaparatuuridega jne. Eriti suure lisa sai füüsika kateeder uue röntgeniapaaradi näol teaduslikuks uurimistööks.

Nii täieneb ja areneb meie instituut rahu tööks, sellal kui kapitalistlikud maad pidevalt vähendavad summasisid kultuurhariduslikeks tarveteks ja üha suurendavad kulutusi sõjaks.

Piltidel: ülal metallide tehnoloogia kateedri poolt vennasvabariikidest saadud üks täpsusmõõduriistu; all Moskva Mehaanika-instituudilt äsja masinaehituse kateedri poolt kogumik näitlikke õppevahendeid

